XI-ik évfolyam. 27-ik szám. Köszeg, 1891. julius 5-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intezendők.

Szerkesztőségi iroda: a tablahsz iskola-utczai részében. (Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.) *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a. nyomdában.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intezendők; mindenkor csattörökön estig. Megjelenik minden vasárnapon. *Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.*

Felhivás előfizetésre.

Julius hó 1-ével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimű hetilap XI. évfolyamának julius—szeptemberi évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésök a mult hó végével lejárt, miszerint azt mielőbb megujtani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyűjteni szivesked jenek.

Nekünk mint eddig, úgy ezután is főtörekvésünk leend a lap tartalmát változatossá és érdekessé tenni, városunk és vidékünk érdekeit védelmezni s e védelmezés terén minden személyeskedéstől óvakodni, hogy igy a közönség igényeinek lehetőleg megfelelhessünk s a magyarosodás szent ügyét tőlünk telhetőleg szolgálhassuk.

A lap előfizetési ára a végi:

Egész évre	*4 frt.*
Fél évre	*2 frt.*
Negyedévre . . .	*1 frt.*

Az előfizetési pénzek a „Köszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Köszeg és Vidéke"

kiadó-hivatala.

Fogyasztó közönségünk érdekei.

Fogyasztó közönségünk, a helyi viszonyok pontos tekintetbe vételével a lehető legméltányosabb kiszolgálást érdemli meg mészáros iparosaink részéről. Ebben a dologban, hogy a legméltányosabb kiszolgálást sürgetjük, a legfurcsább az, hogy körül vagyunk véve meglehetős nagy forgalmú városoktól, hova ha fordulnánk, sokkal olcsóbbért kapnók a hus-áruczikket, mint helyben.

Tudván azt mészárosaink, hogy a husfogyasztás helyi kielégitést igényel, — hacsak szárnyasokat nem akarunk konyhára hozni — már csak azért is, mert a vágott hus szállitása, masszában, fokép nyáron, majd teljes lehetetlenség, kivévén a szállodákat s más kifőző vállalatokat, hol a szállitott vágott hust mindjárt fogyasztják — tudván tehát ezt mészárosaink, a hus árát tetemesen fölemelték, ugyannyira, hogy most már olcsóbb lesz fogyasztásra a baromfi. A fölemelés módja volt az, hogy a fölemelést egyszerűen bejelentették.

Már bocsánatot kérünk, ez nem jól van! A város előljáróságának, mint erkölcsi testületnek, de meg mint a polgárok által saját érdekeik — és jogaiknak védelmére választott hivatalos személyeknek, tehát bizalmi férfiaknak — kötelességük moraliter és adózó közönségünk érdekeit védelmezni minden tekintetben, igy a fogyasztás tekintetében is.

A házi élelmi czikkek között, melyek úgyszólván majdnem nélkülözhetetlenek, első sorban szerepel a hus s fogyasztó közönségünk épen ez oldalról van kitéve a legméltatlanabb támadásoknak. Okát már adtuk, hogy mért; s hogy a városi hatóság nem tesz semmit, oka mélyebben keresendő. Ezt meg fogjuk mondani, ha ezután sem lesz semmi a mészárosok kapzsiságának megakadályozásában. Tudomásunk van más városok mészárosainak kapzsiságáról, a hol a városi hatóság a közönség zsarolásának elejét vette könnyű szerrel. Kimondotta a huslimitácziót, a hus árának megszabását, a mészáros-iparosok vagyonszerzési joga és érdeke méltó tekintetbe vételével.

Tény az, hogy a mészáros iparosok üzlete befektetésekkel jár ugyan, de semmiféle koczkázattal és igy biztos és nagy nyereséggel; u. is a befektetés annyi, hogy megveszi a marhát helyben vagy vidéken, levágván, dusásan megfizetteti portékáját s belőle azon költségeket, melyek a vételnél, a vágatásnál, a fogyasztásnál s a kimérésnél előfordulnak, ha nem többször, kétszer bizonyosan kiárulja, mi nem is kis nyereség. Kérdjük most már: mért adjunk mi a legszükségesebb élelmi czikkért oly sok pénzt, mikor a városunkbeli 7 mészáros vagyonszerzési joga esetleg megélhetési érdeke kisebb dijszabással is nagyon jól van biztositva.

Ott van Székesfehérvár pld., próbavágást eszközölt, vagyis egy marha levágatásánál előforduló összes költségeket viselte s maga árusitotta el, a mészárosok tulcsigázott árkövetelésénél jóval alantabb. A bejött pénzbol levonta a kiadást, megállapitotta a nagyon is

TÁRCZA.

Vasmegyei irók.

(Folytatás.)

Beszedics Ede, dr., volt tarcsai fürdő orvos, szül. 1838-ban, jelenleg megyei járásorvos. Megjelent tőle:

Tarcsa (Tatzmannsdorf) ásványvizének természeti, vegyi és gyógytani tulajdonságai. (8 r. 81. l.) *Szombathely 1865. Bertalanffy J.*

Ujabb kiadása Felső-Őr 1885. — Értekezések:

„Olaj—sonkály. M. Gazda" 1883. 9. sz.

„Atropin a bőr alá fecskendezése görcsös szülőfájdalmaknál. Orvosi Hetilap" 1866. 11. sz.

Adatok:

Szinnyei J. Magyarország természettud. és mathemat. könyvészetében. Budapest 1878.

Beythe István,[1]) hol ringott bölcsője? bizonytalan. Nem tudta Czvittinger, nem Bod, nem Horányi, nem Ribini, nem Wallaszky, sem Zarka és Wictoria. Klein és utána Tóth Ferencz a vasmegyei Német-Ujvárt állitják születési helyének, de kútfőt nem idéznek; meglehet igazuk van, meglehet, hogy állitásuk csupán Beythének Német-Ujvárott hivataloskodásán alapul. Mások ismét, mint Hrabovszki György és Gamauf, a kinek adatait szintén használtam, valószinűbbnek tartják, hogy Kői levén a Beythe családnak előneve, István Baranyamegye Kő helységében születhetett. Szintoly bizonytalan születésének éve. Egy leveléből, melyet Nádasdy Ferenczhez jan. 15-kén 1568-ban irt, s a melyben közel 76 évesnek mondja magát, következtetve 1528 körül kelle születnie. Arra sincs adatunk, melyik hazai tanintézet növendéke volt ifju életében.

Az ő korában Tolnának már virágzó gymnasiuma volt,[1]) gyanithatjuk e szerint, hogy ő is ott képezte magát; s mivel azon a vidéken túlnyomónak tudjuk akkoron a reform. gyülekezetek számát, talán innen is magyarázhatjuk ki utóbbi hajlamát a kalvinismushoz.

Nyilvános pályáját ő is, mint az ő korában az egyház majd valamennyi papja (ezt már határozottan allithatni) felsőbb iskolában tanárskodáson kezdte. Melyik iskolában tanárkodott? bizonytalan. — Mint pap mikor a melyik gyülekezetben kezdett szolgálni? nincs tudva. Az bizonyos, hogy Német-Ujvárra költözése előtt Sopronbau magyar pap volt, ahova Alsó-Lendváról hivatott meg.[2])

Clusius Károly hires belga fűvész Beythe társaságában tevén fűvészeti kirándulásait, világos, hogy annak 1583. előtt kellett történnie, s hogy Beythének már ezen év előtt Német-Ujvárott kellett laknia, mint valószinűvé teszi az is, hogy az alább 1. sz. a. emlitendő munkáját 1582-ben ugyanott nyomatta.

Beythe Német-Ujvárott nemcsak a gyülekezetnek, hanem gr. Battyány Boldizsárnak is udvari papja volt haláláig. E hivatal elfogadása után pár év mulva azon megtiszteltetés, utóbb sok keserűségnek a forrása[3]) érte, hogy 1585-ben superintendenssé választatott a vasmegyei Hegyfalu templomában.

1599 után Beythéről semmi emlékezet. S mivel akkor már 72 éves volt, nem volna helytelen tán azon gyanitás, hogy ezen évben jutott, a mit életében nélkülözött, bekebez a sirban. Van azonban egy nyom, a mely szerint még azután is 13 évre nyult volna élete.

E nyom a pipai anyakönyv. Szerinte 1611-ben a tetidús életének 84-ik évében halt volna meg Beythe, meglehet megvakulva mert már 1599-ben „életének vességére nem sokat látott" (Apologia). Német-Ujvárott van eltemetve; de Gamauf szerint, emlékezetének ott sem a népajkán, sem a ferenczrendi klastrom jegyzőkönyveiben, sem a Batthyányok gazdag levéltárában semmi nyoma.

Beythe házi életéről tudjuk, hogy két fia volt, András — kit Horányi hibásan állit István testvérének[1]) és Imre. Beythe ismeretes a nyomtatásban megjelent munkái a következők:

1. *„Miképpen a köröszténnyi gyülekezetben a keresztséget, Úr-vacsoráját, a házasok eskötését, áldozatot, gyónást szolgáltassanak az Egyházi Tanytók arról irattott könyrechke". Nyomt. Czizing városában. 1582. 8r.*

Ez azon Agenda, melyet Horányi helv. vallásunkra vonatkozónak mond. Valószinű, Horányi csak ugy tette itt reformátussá, mint a „Nova memoria Hungarorum" 180. l. Althai Istvánt lutheránussá.

2. *A köröszlyéni tudománynak rövid Summája, azaz tiz parancsolatról, evangeliumról, stb. Nyomt. Világos-Várott 1582. 8r. Ajánlva az ifju gróf Batthyány Ferenczenek.*

3. *„Nomenclatur stirpium Pannonicus. Ezt Clusius Károly már is emlitett munkája függelékül adta ki 1583-ban Antwerpenben; külön lenyomatban pedig szintén Antwerpenben 1584-ben; Czwittinger is a magyar nevek kijavitásával közölte „Specimen Hungarie liter". 51—66. l.*

[1]) Nevét mind irva, mind nyomtatásban Böite, vagy Boithe vagy Böythe, vagy Beoythe, sőt Baito- és Beitenek találjuk, de ő maga mindig Beythe-nek irta magát.

[1]) Wallaszky i. m. 177. l. és Toldy: Az ujkori magy. nemzeti irodalom története I. füzet. Pest. 1853. 26. 27. l.

[2]) L. Müller Mátyás: A soproni ev. főisk. története a soproni ev gyülekezet nevezetesebb eseményeivel együtt Supr. 1857. 21. l.

[3]) Fabó érdekesen ecseteli alább idézett művében a két protestáns felekezet között fennállott küzdelmet, a melyben Beythének az oroszlánrész jutott ki.

[1]) Nova memoria Hungarorum 479. sz.

tisztességes nyereséget s a marha részei szerint a hus árát maximális értékben meghatározta.

Ha Székesfejérvár törvényhatósági bizottsága meg tudja védelmezni adózó polgárai érdekeit, mért ne tudná megtenni Kőszeg város képviselő testülete?

A husárak megállapitásának könnyebb módja lenne, ha Kőszeg városa képviselő testülete más városokhoz fordulna a husárak beszerzése czéljából s igy állapitaná meg a husárakat.

Nem értek itt nagy városokat, hanem Kőszeghez hasonló kisebb, provincziális városokat, hol a fogyasztás kizáróan helyi és igy lenne azután: ha azokban a kisebb, Kőszeghez hasonló városokban a mészáros iparosok vagyonszerzési joga biztositva van kisebb árak mellett, mért ne lehetne Kőszegen, hol a hus ára egészen a főváros husdijszabására emeltetett.

Ez a fővárosban lehetséges, mert a mészáros iparosok száma a félmillió lakossághoz aránylag nagy, s igy nem arra kell törekedniök, hogy óva legyen vagyonszerzési joguk — csak legyenek biztositva megélhetési érdekeik; innen indokoltnak látjuk a magas husárakat. De még a félmillió lakosság aránylag kevés husfogyasztásával is a hus átlagos ára 68·5 krajczár volt.

Azt pedig belátják úgy Kőszegen, mint Pesten s mit én tudom hol, hogy Kőszeg nem főváros és hogy tekintve a hus napi fogyasztását — a 7 mészáros mindegyikére esik naponkint úgy átlag is, ha kivesszük a fogyasztók közül a szegényebbeket, 2,300 fogyasztó, mely szám mellett — nemcsak megélhetési érdekeik, de vagyonszerzési joguk is busásan biztositva van, azonban a fogyasztó közönség vagyonszerzési joga s megélhetési érdekeinek alapos megcsonkitásával.

Mindezeket azután megfontolva, az eredmény, másképp a hus drágulásából eredő következmény világos; mert a drágaság a fogyasztó közönséget okszerübb gazdálkodásra kényszeriti; azaz: ha ezelőtt egy családban fogyasztottak 1½ kilogramm hust, most fogyasztanak 1 kilogrammot; ha a szegényebb osztályuak a hus alacsonyabb ára a hozzáférhetést hétköznap is lehetségessé tette, most ezt a mészárosok csak a vasárnapra szoritották; a vendéglőkben szintén drágábbak lesznek a husételek. Szóval a fogyasztási kedv lohad s a forgalom is ez oldalról kisebb lesz.

Nyertek-e tehát a mészáros iparosok, mikor a hus árát magasabbra emelték? Alig hiszem; mert azt csak megengedik, hogy valamely fogyasztási áruczikk értékének emelkedésénél a vételkedv nem emelkedik, hanem inkább csökken, s igy az emelt árakkal is annyi a bevételük, mint az előbbi áron. Szükség volt-e az áremelésre? Nem! mert mig egyrészről a fogyasztó közönséget támadja meg ez önkénykedés, más részről árt Kőszeg idegen-forgalmának s megérzi ezt Kőszeg kereskedelme is.

Igy a hus árának emelése szerencsétlen ötlet, mely ránk kőszegiekre minden oldalról káros lehet.

Azért e kérdés rendezését a város képviselőtestületének jóakaró figyelmébe ajánljuk.

Hogy a rendezést mely alapon lehetne eszközölni, álljon itt az ipartörvény 53. §-ának b.) pontja, s az 1884. XVIII. t. cz. 33. §-a, a marhahusmérés szabad gyakorlatának korlátozásáról:

I. Az ipartörvény 53. §. b) pontja ama rendelkezésének, hogy a marhahusmérés szabad gyakorlatának megszoritása esetén a husárak időnkint hatóságilag szabályozandók, amaz előrelátás szolgált alapul, hogy az illető községben korlátolt számban levő mészáros-iparosok monopoliumszerü helyzetüket a közönség rovására ne használhassák fel és tulcsigázott árakat ne követelhessenek. A mondott czél azonban csak akkor érhető el és a fogyasztó közönség csak ugy védhető meg esetleges tulkapások ellenében, ha a hatósági árszabásban megállapitott husáraknál magasabbakat követelni a községben levő egy mészárosnak sem engedtetik meg, s ez értelemben a hatóság által megszabott árak mint maximumok kötelezhetők ama mészárosokra is, a kik a husmérés korlátozása előtt szerzett jogok alapján gyakorolják a mészáros-ipart.

II. Az 1884. XVIII. t. c. 33. §-ában a marhahusmérés szabad gyakorlásának korlátozására nézve felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennél fogva nem forog fenn nehézség az iránt, hogy olyk ö z s ö g r e nézve, a hol a hus ára a husmérő iparosok szövetkezése folytán a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken tul felcsigáztatott, a fogyasztó közönség érdekében a másodfoku iparhatóság az illető község képviselőtestületének kivánságára a az elsőfoku iparhatóság, valamint a keresk. és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53. §-ának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a husárakat időnkint hatósági szabályozásnak vesse alá. Végül kimondja a határozat, hogy nem engedhető meg, hogy a husméréssel foglalkozó iparosok érdekében a husnak idegen községből való bevitele eltiltassék, ha az egészségügyi törvény és szabályok határozatai megtartatnak.

Bácskai.

Helyi és vidéki hirek.

— **Városi közgyülés.** Összehivták tanácskozásra városatyáinkat, és ők gyülekezni kezdének csütörtökön d. u. 3 órakor a városházi hüvös nagy teremben, de csak bizonyos kicsi számig, mert a nagyobb rész a régi dicsőséget már megunta és nem bir sejtelemmel szám arról, hogy milyen hüvös jó hely ebben a kánikulai melegben az a nagy-terem. De hát volt mégis annyi, amennyivel betellik nálunk egy közgyülés, és azon rendre vették a kitüzött tárgyakat. Nevezetesen: Megválasztották kijelölő-választmányi tagokul Major János és Pötzelberger Károly városi képviselőket és egyuttal alispán fölkéretik, hogy mindaddig, mig a pénztárkezelési szabályrendelet a miniszter részéről jóváhagyva nem lesz, a választás iránt ne intézkedjék, hanem a jóváhagyást sürgesse. — Az erdei személyzet felcserélése tárgyában hozott közgyülési határozatot az alispán jóváhagyta. — A vadászterület kibérlése tárgyában kötött szerződés jóváhagyva érkezett vissza. — Bottfy Vilmos volt városi pénztáros kegydijaztatását a törvényhatóság jóváhagyta. — Az Ege-féle alapitványt Pfüsztermeiszter Antal tehetetlen polgár-embernek adományozta a közgyülés, utasitván a városi házi pénztárt, hogy az alap jövedelmét havi részletekben előlegezze. — Richter Zsigmond rabi kérvényének hely nem adatott, mert az 1868. idevonatkozó törvény intézkedik arról, hogy a hitfelekezetek tartoznak gondoskodni a tanitásról. — Harminczöt városi szegény jelentkezett koldulási engedélyért, ami megadatott, s egyuttal intézkedés történt, hogy az idegen szegények, kolduláson érve, azonnal eltolouczoltassanak. — Lindbauer Agostont napidijas dijnokul alkalmazták Grunner helyére.

— **Az a regale!** A modern kulturtörekvési erős hajlamok megnyilatkozásának egy fényes példáját regisztrálhatjuk ismét Kőszegen, a mely város atyáink hazafias magatartását bizonyára előnyös világitásba helyezi a magas kormánynál. Az államositás nálunk lett legelőbb életbe léptetve: a regalejogainkat vagy két éve államositották, fizetünk érte azóta óra- és perczekig menő pontossággal évente 15—20 ezer forint bért, — de a váltságtőke vagy legalább kamatai . . .? azok is államositva levén — se hire se hamva. Hát az erélyes utánjárás . . .! államositva levén, annak is se hire se hamva.

— **Bucsú.** Peter és Pál napján, hétfőn, Nemes-Csó katolikusai templomi bucsujokat tartották. Nemes-Csó tudvalevőleg fiókközsége a kőszegi plébániának s mint ilyen mindig kőszegi papot fogadnak a hivek, valahányszor egyházi tenykedésre kerül náluk a sor. Az idei bucsu napján Major János prépostunk végezte ott az istentiszteletet.

— **Mulatság.** A tűzoltó-mulatság mult vasárnapon minden tekintetben sikerültnek mondható. Szép számu közönséggel dicsekedhetett és elég nagy jövedelemmel. Több mulató a reggeli napsugárnál sem talált haza.

E munkát úgy Horányi,[1]) *mint Klein,*[2]) *összezavarják Beithe Andrásnak „Fires könyv"-ével, mely 1595-ben 4r. jelent meg Német-Ujvárott.*

4. „Az zentök fő innepiről való Evangeliomok magyarázattyukkal özve, Esztendő által, az szegény egy igyő köröztyénöknek értelére, iratott Beythe Istrán Praedicator által. Nyomatott Manlins János által Niemöt Uy Várat 1584. 4r. Ajánlva van Batthyány Boldizsár nejének Zrinyi Dorottyának. Az utolsó lapon ez olvasható: „Az Nagyságos Batthyányi Boldizsár Urnak segödelmével, a kinek adgyon zamtalan iokat érte az Mennyey Vr Isten", a munka e szerint Battyány költségén jelent meg. Ezzel egybe van kötve a muzeumi példányban:

5. Fő innep napocra való Episztolák magyarazaty, esztendő által, irattanak Beythe István Predictor által, Nyomatott Nymöt Uy Várat, Manlius János által, Karáchon hónak 17. napján 1584. 4r. Az előbbi munka lapszámozásának folytatásával.

Ajánlva van „Elő Istennek zent Fiának, az Ur Jezus Christusnak 4b." az ajánló levél aláirása pedig: „Isteni fölségödnek alázatos és méltatlan zolgája. Beythe István Predicator." — A nemzeti muzeum példánya hiányt csonka de az egyetemi teljes.

6. Esztendő által való vasárnapi Episztolák, Magyarázattyokkal özve, irattanak Beythe István Predicator által. Nyomtatta Nymöt Uy Várat, Manlius János karáchon hónak 20. napján. 1584. 4r. Ajánlva latinul a papoknak. Meg van az egyetemi könyvtárban.

7. Carmen aggratulatorium Stephano Bathai[3]) *Ecclesiastiae*[4]) *Papensi scriptum, cum in librum de sacramentis in genere typis Papensibus ederet 1592 8r.*

8. Confessio fidei Nemethujvariensis certis compre-

[1]) U. o.
[2]) I. m. 116. l.
[3]) Kleinnál i. m. 115. l. hibásan Bathay.
[4]) Horányinál: Nova memoria Hung. 480. l. hibásan. Aug. Confess, Ministro."

ensa harticulis. Nemetujvarini. Klein[1]) *és Tóth Ferencz*[2]) *szerint 1597., Horányi*[3]) *szerint 1596. 4r.*

Bod, Klein, Horányi, Tóth Ferencz az övének állitják ezt is:

9. Encomium ubiquisticum contra Brentianos. Nemetujvarini 1597—8 typis Joannis Manlii et sumptibus Andreae Beythe. Ez azonban Beythe Andrásé és gunyirat atyja ellenére.

Bod és Kleinnál található még:

10. Magyar Postilla, év nélkül. Vasárnapi evangeliumokra irt egyházi beszédeket tartalmazva. Budapesti könyvtárainkban nincs meg, igy nem tudom külön munka-e, vagy valamelyik a 4—6 számok alatt emlitetteknek, a melyekben magyarázatait sokszor „prédikátiók"-nak nevezi. — Az „Esztendő által való vasárnapi episztolák" 120. lapján egy munkáját emliti, mondván: Ezöket az Köröztyeni kerdősködésnek könnechkegeből ede hozhatod."

Egy-e ez a 2. sz. a. emlitett munkával? eldönteni nem tudom. Hasonlóan nem tudom a „Fő innep napocra való episztolák magyarazaty" 117. lapján idézett: Köröztyeni tudománnak rendi avagy az Catechismus" külön cim alatt megjelent munka-e, avagy egy a 2. sz. alattival? Valószinű, hogy mindkettő, csakhogy nem hű czimidézettel, a 2. számmal egy s ugyanaz.

Források: 1. Fabó András akad. székfoglalója. Magy. akad. ért. 1863—64. — 2 Specimen Hungariae literatae Davidis Czvittingeri. Frankfurt és Lipcse. 1711. 51. l. — 3. Bod: Magyar Athénás. 1766. 33. l. — 4. Horányi: Nova memoria Hungarorum. Pest, 1792. 479. l. — 5. Ribini: Memorabilia augustanae confessionis in regno Hungarie. 7 köt. 1787. — 6. Wallaszky: Conpectus reip. litter. 2. kiad. Buda, 1808. 155. l. — 7. Superintendentes Hungari-Evangelico-Lutherane qui praecique Hungarice Nationis Ecclesias curabant, inter Dioeceses distributi, accurata opera collecti per J(oanem) Z(arka) et J(onath) W(ietoris). 1770. Kézirat az ág. vall. egyetemes levéltár budai osztályában, Klein: Nachrichten von den Lebensumständen und Schriften evang. Prediger in allen Gemeinden des Ung. Königreichs. 2. k. 1759. 114. l. — 9. Tóth Ferencz: A helv. vallásételt tartó túl a Dunai fő. Superintendenciában élt Supertendensek vagy ref. püspökök élete a jelen való időkig lehozva, Győr 1808. 37. l. — 10. Az Augustana Vallástetelt tartó Túl a Dunai Superintendensek vagy Evangelikus püspökök élete, 1706-ig lehozva. Hraborszky György kézirata. — 11. Gamauf „Ueber den Ungarischen Superintenden Stephan Beythe" cimü kézirati munkájában, mely az ágost. vallásu egyetemes levéltár budai osztályában őriztetik. — 12. M. Prot. Figyelő IV. 1873. 97. l. Több ujabb forrás Szinnyei J. Magy. Irók.

[1]) I. m. 116. l.
[2]) I. m. 50. l.
[3]) I. m. 480. l.

Bezerédy Amália szül. Ivánfán 1804. Azon kevés kiválasztott közül való, kik csak saját maguk erejéből, önállóan fejlődnek s a kiknel a tehetség mindjárt tett-é is válik. Már gyermekkorában, do később midőn 1821-ben a hires Bezerédy István publicista és philantropussal házasságra lépett, szellemi fölénye, melylyel jótékonyan hatott, igen feltünően előtérbe lépett. Férje politikai működésében oly hatalmas befolyást gyakorolt, hogy épen ebben a tekintetben is férjének valóságos feleségе vala a szellemes hölgy. Egyetlen leányána: Flórának (1834) születésekor jutott azonban tulajdonképeni hivatásának öntudatára s ez gyermek nevelés vala.

A gyermekirodalom terére lépett s az Athenäum a legnagyobb elismeréssel szól itt elért sikeréről. Hasznos intézetek alapitása és terjesztése körül tevékeny részt vett. Tolna megyei Hidjánban uj iskolát szervezett a saját tervei szerint és itt töltötte szabad idejének legnagyobb részét; ezekbe bevezette nővérét Etelkát, a ki később úgy mint a házas életben, e téren is méltó utódra lőn.

(Vége következik).

— **Kimutatás.** A tűzoltók nyári mulatsága alkalmával befolyt összesen 211 frt 70 kr., melyből levonva a 101 frt 3 krnyi kiadást, tiszta jövedelem maradt 110 frt 67 kr. Fölülfizetéssel járult: özv. Bischof Benoné 4, Miga Vazilné 1, Tipka Ferencz 1, Glóss honvédhadnagy 1, Waisbecker Ede 1 frt 50 krral; Porpáczi János, özv. Csacsinovics Istvánné, Markovits József, Draskovits Imre, Lindmayer Frigyes, Martinkovits Mátyás és Blaschek Ede 50—50, és egy magát megnevezni nem akaró 30 krral.

— **Dispositió.** A pannonhalmi szt. benedekrendiek 189¹/₂. dispositiójából kivesszük a következő adatokat: Bakonyvári Ildefonz Kőszegről Komáromba kerül s ennek mostani helyét Grúsz Rajmund foglalja el. Engl Guidó István, fiatal földinket legközelebb áldozópappá szentelik és Győrbe teszik át tanárnak.

— **Felhivás.** A meleg évszak beálltával, netáni járványok keletkezésének megakadályozására különös kötelességévé teszem a tisztelt háztulajdonosok és gondnokoknak, miszerint házaik udvarainak, lépcsőinek tisztántartásáról gondoskodjanak s mindent eltávolittassanak, a mi a légköri megfertőztethetne. Egyszersmind felhivom, miszerint a házak előtti gyalogjárót naponta reggel és este tiszta vizzel fellocsoltassák. Kőszeg, 1891. julius 3.

Tipka Ferencz,
polgármester.

— **Bezárt ovoda.** Kőszegen az aprébb gyermekek között az ugynevezett szamárhurut uralkodik, mely körülményre dr. Waisbecker Antal felhivta az óvóegyesület választmányának figyelmét. Miután gyülést azonnal nem lehetett összehivni, elnök a saját hatáskörében intézkedett és az óvóintézetet julius hó 1-étől számitva két hetre bezáratta.

— **Piaczi mizériák.** Nagy a panasz most minálunk, hogy a piaczi czikkek drágák s nem is igen kaphatók. Beszélnek az okokról is és sok mindenfélét, de a valódira, mely a bajokat előidézi, nem akadt eddig — talán a rendőrség sem. Vannak itt egyének, kik üzletszerüen és aprébb szivességekből idegenek, szombathelyiek és más környékbeliek részére literálják a csibéket, tojásokat stb. mivégből jó korán hozzá látnak a tömeges bevásárláshoz, s mire gazdasszonyaink vagy cselédségünk piaczra ér, már hült helyét találják a nekünk szánt pecsenyének s egyébb piaczi czikkeknek. Erre valaki azt mondhatná: hja, aki korán kel, aranyat lel, s ez esetben — jó pecsenyét. Csakhogy nem ugy van ám. Másutt, s igy nevezetesen Szombathelyen, a nagy közönségnek tartják fenn a piaczot és nem engedik, hogy idő előtt elkapkodjanak mindent a liferánsok. Ez intézkedésből kérünk mi is, hogy a közönség érdeke megóvassék.

— **Zivatar.** Tegnap előtt nagy zivatar vonult el városunk fölött, melynek hatását nem annyira a városénkbeliek, mind inkább a vidék lakói érezték. Ketheljen oly elemi erővel dühöngött, hogy ember-derék vastagságu fákat csavart ki tövestől. Ugyanezen alkalommal Alsó-Pulyán egy a kémény alatt álló lányt sujtott agyon a villám s a szobában, a gyermekbölcső alatt tünt el a földben.

— **Értesitő** a Pannonhalmi szt. Benedek-rend kőszegi gymnásiumáról az 1890—1891. iskolai év végén. Közzéteszi: Kroller Miksa, igazgató. Az értesitőt Zanathy Bódog tanár ur kolosszális értekezése nyitja meg: „Az élet-pályaválasztás kérdése, kiváló tekintettel az ipar ágakra.“ Nevezett tanár ur fontos szolgálatot tett a szülőknek, első sorban a tanulóknak, megkönnyítvén a pályaválasztás fontos és életelhatározó munkáját. Dicséretet nem akarunk mondani; a ki olvassa, csak hálával szólhat a tudós tanár ur buzgó és nemes, fáradalmat nem ismerő munkásságáról. A hála a legszebb dicséret és elismerés. Az értekezés érdemi részére áttérve, a helyes pályaválasztás ismérveiről szól a szerző; majd a tudományos pályákról egyenkint; szintigy az iparos — szakokról. Mindegyiknek kimutatja jó és rossz oldalait, számokkal — statisztikával — bizonyit; s a szerint a mint az itélet jó vagy kevésbbé jó, ajánlja azokat a különféle szellemi és anyagi tehetségekkel biró ifjunak. Meglepőek számcsoportositásai melyekben az önálló iparosokról, segéd- és munkás személyzetről állitja elénk a pontos képet; majd kimutatja, hány önálló vállalkozó, mely iparágban használ mozgató erőt, s ennek megfelelő segéd- és munkás személyzetet. Ezután a különféle ipar-szakokban dolgozó munkások számáról szól összesen és perczentben. Ajánlatosan értekezik a háziiparról is; számokkal mutatja ki a nagy kárt, melyet a házi ipar terén való hanyagságunkkal okozunk hazánknak. Ezekután gyakorlati utmutatást ád, hogy melyik pályára neveljük és miért neveljük gyermekeinket; mely iskoláról, milyen főiskolai képzettséggel, vagy anélkül mi lehet valaki stb. stb. Sok volna azt elmondani, hogy mi sok gyakorlati, ép ezért fontos dolog van az értekezésben, melyet tudnunk szükséges. Az értekezés általános jellemzéseként kimondhatjuk, hogy az országunk iparának tökeletes képét, életre valóságának kimutatását közli; mindenütt nagy gonddal és alapos tanulmánynyal bizonyitja, legtöbb helyt a statisztikával is — állitásait. Ugyanezért ismertetésül egyes részeit közölni is fogjuk. Az értekezést követik a kőszegi szt. Benedek rendü gymnasium történetéhez szolgáló adatok, nevezetesen: a tanári kar, az 1890—91. isk. évben követett tanterv, a felsőbb tanbatóság fontosabb rendeletei, az intézet életében előforduló fontosabb mozzanatok, jótékonysági ügy, tanszer gyarapodás, érdemsorozat, végül a statisztikai táblázatok és tudnivalók a jövő tanévre.

— **Értesitő** a kőszegi róm. kath. népiskolákról az 1890/91. tanév végén. A mindkét nembeli elemi iskolai tanulók érdemsorozatát adja, megelőzve a Kőszeg városi kath. iskolaszék és tanitó-testület névsorától. Az érdemsorozat után a rendes és ismétlő-iskolai tanulók iskolalátogatását adja statisztikai kimutatás alakjában. Az értesitőt a kegyes adakozók névsora fejezi be.

— **Fogadások.** Ha nem is takarja valami nagy hustömeg egy liba csontvázát, mégis nagy bátorság kell ahhoz és megfelelő tág gyomor, hogy valaki egy egész sült liba egyszeri elköltésére határozza el magát és fogadást mer koczkáztatni. Ma este válik el „Tóni bácsi“ vendéglői helyiségében, hogy M—r és M—l urak miként állanak étvágy dolgában. Mi minden esetre jó étvágyat kivánunk nekik!

— **Fürdők.** A kánikulai hőség majdnem nélkülözhetetlenné teszi a hideg fürdőzést. Három nyilvános hideg fürdő-helyiségeink közül a Schermann-féle a legnagyobb, leglátogatottabb. Fürdő órák: reggeltől d. e. 11 óráig nőknek, d. e. 11—1 óráig uraknak; d. u. 1—4 óráig nőknek, 4-től estig uraknak. Beléptidij a Schermann és Kranz-féle hideg fürdőkbe 5—5 kr., az uj-fürdőben 3 kr. A fürdőhelyiségekben ruhák is kaphatók.

— **Ki lesz az alispán?** A megüresedett alispáni állásra s az ennek betöltése által esetleg megüresedő egyéb állásokra a pályázat — augusztus 1-ig terjedő határidővel — már kibocsáttatott. A választás iránt már most nagy érdeklődés mutatkozik. Az eddigi komoly jelöltek Nagy Jenő tiszti ügyész és Károlyi Antal főjegyző. Nagy Jenő pártja junius 25-én nagy értekezletet tartott a választás tárgyában és ugyanebben Károlyi pártja s a mult szombaton. Mindenesetre érdekes választásnak nézünk eléje.

— **A czigány czivilizálódik.** Megesett, hogy egy czigány család „vale“-t mondott a barangolásnak s a polgárosodás közöbe, Nagy-Csömötén házat akart épiteni. A nagy-csömöteiek azonban ismerik a közmondást „rosz szomszéd török átok“ s azért ettől a török átoktól szabadulni óhajtottak s kérték az épitkezés hatóságilag való betiltását. Hm! de ha még a csömötiek sem fogadják be őket, hogyan czivilizálódjanak!

— **Baleset** Mint Rohonczról tudósitanak bennünket, egy ottani lakosnak, Hirschlernek kis fia valami ok miatt a padlásra ment mult hó 29-ikén; de oly szerencsétlenül járt, hogy hanyatthomlok zuhant a padlásra való följárás tövében ásott kutba, hol rögtön szörnyet halt. Megjegyzéseket nem füzünk az esethez. Szolgáljon ez a hatóságnak intő például, hogy a fonák épitkezéseket letiltassa, s hogy még több bajnak elejét vegye állittasson a községekkel legalább a nyári évadra gyermek-menhelyeket.

— **Szerkesztői változás.** A Körmenden megjelenő „Rábavidék“ szerkesztőt cserélt, amennyiben a szerkesztést Füredi Béla vette át julius 1-étől fogva. Bizton hisszük, hogy a hetilap ezután is jó kezekben leend.

— **Derék tűzoltók.** Mult számunkban említés volt téve egy villámsujtásból eredt tűzesetről Locamándon. Utólag most arról nyerünk értesitést, hogy a tűz szinhelyére a környékről összesereglett tűzoltócsapatok közöl önfeláldozó tevékenységet fejtett ki a micskei és zsirai tűzoltó-csapat, melyek mindegyikének a locsmándiak nagy köszönettel tartoznak. A locsmándi tűzoltók fő nélkül állanak s a veszedelemmel szemben erőtlenül állottak, mint afféle fejét vesztett csapat. E dologban sürgősen kellene valamit tenni!

— **Lovak kihelyezése.** A szombathelyi huszárezredtől 43 darab ló lesz kiadva a jövő január hó 1-től kezdve magánosok használatába, ugyanazon feltételek alatt, melyek a honvédségi lovak kiadásánál fennállanak. Azon gazdák, kik ily lovakat átvenni kivánnak, jelentkezzennek már most a laktanya 19. számu épületében, hol előjegyeztetni fognak.

— **Tavaszi ünnepély Sárvárott.** Diszes közönség gyült össze m. hó 28 án a sárvári várkertben, résztveendő az ottani jótékony nőegylet által e napon rendezett tavaszi ünnepélyen. Már délutáni 5 órakor oda vonzották Sárvár és vidékének szépség, báj és kellem által kitünő hölgyvilágát a sárvári czigány által huzott szebbnél szebb dalamok, ugy hogy rövid idő mulva az izlésesen diszitett tánczhely, valódi rózsafüzérrel volt körülövezve. Sajnos, hogy az ugyanegy időben tartott tarcsai mulatság egy részét a különben megjelenni szokott környékbeli tánczkedvelő ifjuságnak ezuttal távol tartotta, de dicséretet méltán érdemelnek a megjelentek, a kik a czigány lelkesitő hangjai mellett Terpsichore szolgálatába álltak s gondoskodtak arról, hogy a jó kedv s kedélyesség nőttön nő s tetőpontját érte el, midőn az est beálltával felgyuladt a számos lampion, melyeknek halvány világitása a tiszta égen feltünt csillagok fényével vegyülve tündérszerüvé változtatta a képet, melyet a válogatott közönség rózsás kedvében s igazi magyaros hangulatában nyujtott. Természetes, hogy se vége se hossza nem volt a csárdásoknak, a négyeseket pedig, melyeknek érdekességét a rendező által alkalmazott számos szebbnél szebb ujdonság fokozta még éjfél után is közel 40 pár tánczolta. S ha ezek után a megjelent hölgyek közül, kiknek izléses öltözékeiket említés nélkül nem hagyhatjuk, néhányat felemlitünk, ugy ezt csak azon megjegyzés mellett tehetjük, hogy rövid volt az idő, mindazok neveit megjegyezni, kik a névazerinti megemlitést megérdemelnék, szépek, csinosak, kedélyesek voltak mindannyian. Ott láttuk a többek közt: Bencze Margit, Berneczky Laura, Gayer Irma és Ilona, Heincz Berta, Herzfeld Mici, Hódossy Vilma és Potoky Anna urhölgyeket. Közelebb volt a hajnal az estuél, midőn e sorokat irtuk, de a közönség nagy része akkor is ép oly lankadatlanul folytatta a tánczot, mint délután kezdte volt, s midőn a hajnalpirral eloszlott, ugy mint a korábban távozottak egy kellemesen töltött éj tudatával s azon óhajjal vált meg minden egyes jelenlevő: Gyakori viszontlátásra e kedves emlékü helyen!

— **Székesfehérvárott,** mint nekünk onnan irják, ritka fénynyel megtartott kettős ünnepély volt az ősi város palota-városi r. kath. óvóintézetében. Ugyanis multhó 28-án d. e. 11 órakor áldotta meg Mltg. dr. Steiner Fülöp megyés püspök ur szt. Alajosnak, az intézet védszentjének remek kivitelü, olajba festett arczképét; ugyan ez alkalommal laplozték le az intézet nemes szivü alapitójának, dr. Matuska János kanonoknak ugyanoszak olajba festett élethü arczképét. E képet az intézet elöljárósága hálából festette, azért, mert Matuska 10.500 frt hagyományával az intézetnek szép és maradandó jövőt biztositott. Az ünnepélyen mindvégig jelen voltak: a megyés püspök, fő- és alispán, a polgármester s számos előkelőségek, a fejérvári klérus stb., kik az intézetben tapasztalt rend és tisztaság s az intézetnek helyes vezetése fölött az óvót elismerésükben részesitették, azonfelül az ünnepélyen az ovonczok, a szülők s rendkivüli sok hivő vett részt, élénk bizonyságául az ős koronázó város érdeklődésének.

— **Csevegés a hétről.** Teljes volt e hét viczczel, még pedig friss sütettüekkel; hisz csodálni sem lehet . . . Ebben a disznó melegben! A legelső viczcz az, hogy a tűzoltó majális junius végére sikerült a szó szoros értelmében. A második viczcz pedig az, hogy e város érdemes rendőrségét perbe fogták, kérem, rútul, utczai összenyelvelésben — a libák, a miért megengedte egynémely kannibálnak, hogy ellenük csupa passzióból irtóháborut kezdjenek. Látni kellett volna, mint tanácskoztak a Gyöngyös partján, mint szidták a rendőrséget hogy márt engedi a kannibáloknak a Kőszegen való letelepedést, azaz mért fekszik túl Kőszeg a polgárosodás határain? Két fogadás magyen két szomoru libára a „Tóni kertben“ s a fogadást vasárnap délután eszik meg. Succi, Merlatti, le vagytok pipázva; mert két okos ember nem abban fogadott, hogy meddig győzik a koplalást, hanem az evést; s a nemes verseny méltó tárgya egy-egy sült liba. Fölhivjuk rea élvvágyó polgártársaink figyelmét. S addig is, mig a tisztelt versenyevők munkájukat megkezdenék, jó koplalást kivánunk. Egy azonban a versenyből ki van zárva, versenyképtelen — a Sanyaró Vendel. Nem megvetendő az sem, hogy kis- és nagyasszonyaink a tekézés érdekes és testedző sportját kezdik gyakorolni, azon a hires, megénekelt tekepályán — az utolsó megnyitás óta. Hja, ja! Ilyen a meleg! ilyen biz az, csak aztán jégre ne vigye a férjuraiméket az — emánczipáczió és a nagy meleg, mint azt a két urat jégre fogja vinni a szó szoros“ értelmében, kikbe teljesen belejük ütött a libalaz. Azért határozottan követeljük, tessék a hatóságnak intézkedni az ujmódi nyavalyának a szegények javára való fordiásában. S addig is, mig a szegény libák helyzetét könnyüvé teszik, kivánjuk, hogy nőjenek és sokasodjanak, reményünk kiseri pályájukon ebben a nagy drágaságban. Különben a libaversenynyel elégge meg van mutatva az út, hogy a mészáros-monopolium ellen mikép harczoljuuk. Azért ismételjük a jelszót:

A magyarok Istenére esküszünk, esküszünk,
Hatvan krajczáros hust soha nem eszünk,
Nem eszünk!

— **(Rövid hirek.) Jótékonyság.** Jászai Mari asszony annyira megszerette Szombathelyt, hogy az ottani szépitő egyesület czéljaira 10 frtot küldött. — **Baleset.** Bors Viktor szombathelyi kávés családjával kocsin ment hazafelé junius 24-én Kőszegről. Utközben a kocsis vigyázatlanságából a hintó felborult és a családtagok közöl többen sérülést szenvedtek. — **Megyegyülés.** Vasvármegye köztörvényhatósága f. é. aug. 3-án tartja meg közgyülését, melyen az alispáni szék s az esetleg üresedésbe jövő állások töltetnek be. — **Rabzendülés.** A szombathelyi fogházban multkoriban zendülésbe törtek ki rab uraimék, mert nem találták elég izletseknek az ételt. Istenem, hány szegény de becsületes ember eszi a száraz kenyeret és megelégedett a **melle**t, a rabok meg ijenczek lesznek! — **Utadóügy.** Egy hatósági rendelet kimondja, hogy minden utadókoteles egyen csak saját lakhelyén rovandó meg utadóval.

— **A nyaralás, fürdőzés, utazás és kirándulás** igen lényeges kellékei az állandó jó egészség és lankadatlan munkaerő fenntartásának. De hogy a kivánt célt valóban elérhessük, okvetlenül szükséges, hogy mindenki, mielőtt nyaralásra falura vagy fürdőhelyre, nyári utazásra avagy kirándulásra indul, kellőképen lássa el magát mindama szükségleti cikkekkel, melyek mig egyrészt megvédik egészséget az idő változásai ellen, más-

részt a kellő kényelmet, gondtalanságot s kellemes szórakozást biztositják számára és azt eredményezik, hogy test és lélek valóban felüdül s uj erőt, uj kedvet nyer a munka folytatására. A nyaralási-fürdőzési saison alkalmából, az elmondottak alapján, fővárosi levelezőnk felhivja a figyelmet Kertész Tódor fővárosi ismert diszmőárusereskedő üzletére (Dorottya utca 1. sz.) hol az idevágó nyaraló, fürdőző, vadászati stb. cikkeknek legnagyobb és leggazdagabb raktára található. A cég terjedelmes árjegyzékéből — mely ezrekre menő különféle cikkeket tartalmaz — a jutányos árak demonstrálásaul soroljuk fel egy néhányat: pl. indiai hintaágy fák közé vagy szobában 4. 50 — 20 frtig, laposra összetehető szék gyalogsétára (setabot is) 2 frt 70 kr. japáni napernyők 80 krtól, kerti legyezők 10 krtól felfelé, szódavizkészitőgép 7 — 15 frt, fagylalt készitő (önműködő) 5 — 9 frt, kávefőzőgép 4. 80 — 10 frt, paradicsom és gyümölcsprés 60 krtól 1. 20 frtig lignum sanctum kuglizó golyók 1, 15 — 2. 85 frtig, kuglibábok 2 frt 50 kr, Flobert puskák 7 — 20 frt, egészen uj vacuumpisztolyok a céllövés begyakorlására felnőttek és gyermekek számára 1 ft 50 kr, teljes tornakészlet 5 frt 50 kr, tornacipő 2 frt50 kr, gyermekhinta 3—10 frt, két vivó készlet 23 frt 50 kr, gummi lapdák 15 krtól croquetjáték 9—20 frt, Lawn-Tennis 42—100 frt, karikajáték 12 pár 1- 60 kr, velociped fiuknak 8 — 15 frt, papir játék: coermont szállóernyő 50 kr. A vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek s meg nem felelő tárgyat a cég készséggel kicserél.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

935/891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Szovják Hugó** végrehajtatónak, **Augustin** szül. **Schmall Janka** végrehajtást szenvedő elleni 29 frt 37 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén levő Léka határában fekvő a lékai 155 sz. tjkvben A -- 227 hr. 158 összeirást házszám és kertre 493 frt. — a 299 hr. szántóra 42 frt és az 1628 hr. szántóra az árverést 24 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenntebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi julius hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor Léka község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1891 ik évi ápril hó 11-ik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szluha Dénes.
kir. járásbiró

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II.III. oszt. kocsikkal reggel	d. u.	este.
	Budapesti idő.				
—	**Köszeg**	ind.	5^{15}	12^{14}	6^{03}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{29}	12^{17}	6^{24}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{46}	12^{33}	6^{41}
18	**Szombathely**	érk.	6^{01}	12^{47}	6^{56}
—	**Szombathely**	ind.	7^{31}	4^{16}	8^{01}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{46}	7
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	4^{03}	7^{48}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{16}	8^{01}

Csak kedd-, péntek-, vasár- és ünnepnapokon közlekedik egy negyedik vonat Kőszegről 8 ó. 20 p. Szombathelyről 11 ó. 16 p.

Nyilt-tér.

Selyem grenadin, fekete és szines (azonkivül minden világos szin) 95 krtól egész 9 frt 25 krig meterenkint, (18 féle kválitásban) küld ruhaszám bér- és vámmentesen a gyári depó G. Henneberg (cs. és kir. udvari szállitó) Zürich. Minták postafordultával. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	8 frt. 70 krtól	9 frt. 20 kr-ig.
Rozs	„	7 „ 70 „	7 „ 50 „
Árpa	„	6 „ 80 „	8 „ 50 „
Kukoricza	„	7 „ 20 „	7 „ 60 „
Zab	„	6 „ 60 „	7 „ — „

	frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I. 100 kilo	15	40	100 kilo burgonya	1	85
„ II. „	15	10	Marhahus 1 kilo	—	60
Rozsliszt I. „	13	60	Marha zsir	1	10
„ II. „	12	—	Disznóhus „	—	52
Buzakorpa „	5	—	„ zsir „	—	68
Rozs „ „	5	—	Borjuhus „	—	60
Köleskása „	14	—	Birkahus „	—	36
Dara „	17	—	1 méteröl bükkfa	13	50
Árpa dara „	8	—	„ „ dorong	10	-
Szena „	2	52	„ tölgyfa	9	40
Szalma „	1	90	„ „ dorong	7	60

HIRDETÉSEK.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.
Eddig nem letezett **mintakönyvek** szabók számára bérmentetlen és csak 20 frtnyi betéttel, mely megrendelés után leszámitásba vétetik.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruháknak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok- és liberiáknak, biliárd- és játékasztalokra** való poszó, (loden), vizhatlan **vadászkabátoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig** stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárúkat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Fél milliónyi állandó raktárom- és világüzletemnél könnyen érthető, hogy sok maradék található; minden okosan gondolkozó ember belátnatja, hogy olyan kis maradékokból és szelvényekből nem küldhetők szét minták, mivel pár száz mintarendelések mellett rövid idő alatt mi sem maradna meg, és azért az tiszta szédelgés, ha posztóczégek mind a mellett hirdetnek maradék- és szelvénymintákat, mely esetben a mintaszeletek egész darabokból és nem maradékból valók; az efféle eljárás könnyen felfogható. — Maradékok, melyek nem tetszenek, áteseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. A maradékok megrendelésénél a czim, hosszuság és az ár kiteendők. — Szetküldés utánvét mellett csak 10 frton felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és franczia nyelven.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására s a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus fölbüfögés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerevé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett „Dr. ROSA-fele eletbalzsam" minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA eletbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyogyszertarbol, FRAGNER B. Prag 205—III." német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

föraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

práai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpufladásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiöreti és kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczekben

Óvás! Miután a prágai általános bázikenőczöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga éresszelencze, melyben vörös tölte,tik használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**

Legnagyobb brünni szétküldési áruház
Ticho Fülöptől,

Krautmarkt, 21. BRÜNN Rathhausgasse 17. sz.

Egy Maradék

Szétküld postautánvéttel vagy előfizetés mellett:

brünni posztó-szövetet, 3·10 méter, egy teljes férfiöltönyre, jó minőségben csak	frt	5.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, finom minőségben csak	frt	8.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, legfinomabb minőségben csak	frt	10.75
brünni posztó-szövetet, fekete szinben, 3·10 m., egy salon-öltönyre, igen tartós, csak	frt	9.—
2 meter, egy felöltőre, a legujabb szinben 's szövetnemben, csak	frt	6.—
mosható kártolfonal, (mosásért biztositatik), legujabb dessinben és szinben, 6·40 m., egy teljes férfiöltönyre, csak	frt	3.—
Egy maradek lenvászon, czérnázott áru, mosható és csodálatos minta, 6·40 meter, egy teljes férfiöltönyre, csak	frt	4.—
Egy vállravető, czérna, 9 negyed hosszu, frt 1.20; tiszta gyapju, 10 negyed hosszu	frt	4.—
egész fekete, selyemállal (Cachemir kendő gyászra	frt	4.50

Női ruha-szövetek

mindenféle szövő nemben, kivitelben és szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyari időszakra 1891/92.

Egy egész öltözet
dupplaszeles.

jó minőségben 10 meter - - frt 3.50
jobb „ 10 meter - - frt 6.—
finom „ 10 meter - - frt 8.
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter - - frt 9.—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 19 meter - - frt 13.—
franczia áru.

Fekete Cachemir,
lengyel készitmény,
sima, csikos vagy virágos:
1 öltözet 10 meter, sima - - frt 4.50
1 öltözet 10 meter, csikos - frt 5.50
a legfinomabb nemben.

Angol Zephyr (vásznak),
legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek. **Uj!!**
1 egész öltöny Ia, 10 meter - frt 5.50
1 egész öltöny IIa, 10 meter frt 4.—

Franczia
Voiles
(Satins),
mosásra biztositék.

Egy teljes ruha
10 meter:
jó minőségben - - - - - frt 2.80
finom „ - - - - - frt 3.50
legfinomabb minő-ségben - - frt 4.50
atlasz-minőségben - - - - frt 6.—

Jute-függöny
török minta, egész hosszában
első minőség - - - - - - frt 3.50
második minőség - - - - frt 2.50

Tunis-függöny
aranynyal átszöve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben - - frt 4.50

Egy garnitura,
két ágy- és egy asztalteritő
jute-ből - - - - - - - - frt 3.50
ripsből - - - - - - - - frt 4.50

Manilla-futószőnyeg,
igen tartós,
egy maradék 10—11 meter - frt 3.40

Lennáruk:

Egy darab = 30 bécsi röf.
ára darabonkiut:

Rumburgi széklenn, 5/4 széles frt 6.50
Rumburgi Oxford valódi szin Ia. frt 6.50
Rumburgi „ „ „ IIa frt 4.50
Chiffon, igen jó minőség á frt 4.50, 5.50, 6.50 egész - - - - frt 9.—
Házivászon, 4 negyed széles - frt 4.50
5 negyed széles - - - - frt 5.50
Stefánia-vászon, 5 negy. széles teljes pótlék a lenfonálnak - - frt 9.—
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia. frt 8.50
IIa. - - - - - - - - - frt 5.50
Lenszövet varrás nélkül darabja 2 meter hosszu - - - - - frt 1.10
Canevas, Ia. min. ágybehuzókra frt 6.—

Hölgy-ingek, chiffonból vagy erős lenvászonból csipkével, 6 drb frt 3.75
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab - frt 6.—.

Pompásan elkeszitett mintakönyvek ingyen es bérmentesen küldetnek. — Minták kivánság szerint minden árnczikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.